

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadó-hivatal:
főutca, 328-ik szám alatt,
az Eperjesi Bankegylet könyvnyomda-helyiségeiben.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Gondolatok a népnevelésről.

II.

Pestalozzi s a többi filantrópisták eszméi a népnevelés körül sehol sem alkalmaztattak oly híven, mint Németországban, s azért oly bámulatos a népnevelés eredménye Németország legkisebb falujában is.

A kormányok gondja nemcsak az adók pompolására, nemcsak a hadügyi költségvetés csökkentésére, de a nemzet szellemi tehetőségeinek fejlesztésére is, sőt ez utóbbira kiválóan terjeszkedik ki. A tanítók javadalmasítása Németországban, a mi tanítóink cselembéréhez viszonyítva, fejedelmi. A legkisebb község csinos iskola-épülete, hercegi kastély azon ronda falusi viskókhoz képest, melyekben nálunk a tudomány elemeit oltogatják a borzas gyerekek fejébe.

De hát Németországban a kormány viseli gondját a tanítók fizetésének; a kormány örökdió a fölött, hogy az iskolamesterek ne éhezzenek, a kormány figyelme főképen oda irányul, hogy minden községnek legyen csinos, egészséges levegőjű iskolája.

A német nemzet egyes, legkitünőbb férfiai pedig egész életüket a népnevelés ügyének szentelik s ebben a kormányok által melegen támogattatnak.

Hanem van azután e koncentrált működésnek a tanügy körül látszata is. Sedan és Gravelotte ékesen szóló tanúi a schulmeister-működésének.

Svajczban, hol minden egyes polgár érdeklődik a népnevelés iránt, s minden egyes családapá ellenőrzi a tanítást az iskolák gyakori látogatása által, az iskolaügy a nép szemfényé. Minden svajci községben az iskolai épületet arról lehet felismerni, hogy az a legcsinosabb, s a község legdíszesebb helyén épült.

Szászországban már az 1833-iki iskolai törvény [rendezté a népnevelést; 1858-ban pedig az iskolák általánosítása lön elrendelve s foganatosítva. Azóta Szászország tanügye oly viruló állapotban van, minővel kevés ország dicsekedhetik. Ám ott is a nemzet karöltve a kormányval mozdítja elő a népnevelés ügyét.

Hollandiában egy társulat — de nem gründertársulat — vette oltalma alá a népnevelés ügyét. E társulat neve: Maatschappy tot nut van't Algemeen (közhasznú célokat előmozdító társaság). A társaság valódi csodákat művel a népnevelés körül. Hollandia iskolái mintatanodáknak nevezhetők; iskola-épületei pedig stilszerű paloták.

Mi mindezekben primitív állapotot élünk.

A tanítók kiéhezett, sápadt arcza, az iskolai épületek rondasága legékebben szóló kommentár az államkormányzatnak a tanügy iránti indifferentizmusához s az intelligens osztálynak a nemesebb eszmék iránti indolenciájához.

Nálunk arra számítani, hogy a társadalom művelt osztályai magok példarolják a népnevelés szent ügyét, mint például a svajcziai s hollandiaiak, a legnagyobb illúzió volna. A nagy eszmék csecsemő-korát éljük mi még; nagyhangú frázisok, ez a mi elemünk. Öszszetett kezekkel mindent a kormánytól várni,

ez a mi ázsiai vérmérsékletünk kényelem-szeretetének logikája.

Igaz, báró Eötvös gondoskodott állami felügyeletről s e célból alkotta meg a tanfelügyelői intézményt.

Hanem a filozóf-államférfi ez alkotása nem felel meg a népnevelés valódi szükségletének. Az Eötvös-alkotta tanfelügyelet — lucus a non lucendo — a felügyelet szatirája.

Ez állításunk mit sem von le a derék, kötelességtudó tanfelügyelő urak — minővel a mi megyénk is dicsekedhetik — érdemeiből. A baj nem a személyekben rejlik, kiktől csak az emberileg lehető megkivánhatja a legszigorubb igény is. Eötvös intézménye azonban éppen azért meddő, mert teljesen impraktikus, mert a tanfelügyelőtől emberileg lehetetlen dolgokat követel.

Igy vagyunk mi sokszor a theoretikusok egyéb alkotásaival is. A gyakorlat kineveti az elméletet.

Miképen tartanók mi tanügyünk kórállapotát orvoslandónak, erről a jövő számban.

Hedry Bódog.

Az „Eperjesi Lapok“ t. olvasóihoz!

Gyenge egészségi állapotom miatt kénytelen vagyok egyidőre a szerkesztéstől visszavonulni. A mily kedvvel s buzgalommal fogtam két hónappal ezelőtt a munkához, épp oly sajnálattal válok meg most attól. A mi után törekedtem, a mit elérni óhajtottam, mindahhoz még csak alig fogtam hozzá; mégis legyen szabad reménylenem, hogy az „Eperjesi Lapok“ t. olvasói e gyenge kezdeményezéstől sem vonják meg méltánylásukat s szíves megemlékezésüket. Én a magam részéről, ha a szerkesztés terhére gyenge egészségem miatt nem bírom is meg, mint egyszerű munkatárs teljes buzgalommal s odaadással fogom a lap érdekét szolgálni. A bankigazgatóság az „Eperjesi Lapok“ szerkesztésével egyelőre Brezovszky István urat bízta meg.

Dr. Sebestyén Jenő.

Eperjesi Széchenyi-Kör.

Zene.

Örvendetes ténynek tekinthetjük, hogy a Széchenyi-Kör kebelében, úgy mint tavaly, az idén is, a zenekar megalakult, és habár az főleg csak vonóhangszerekre szorítkozik, mégis jól szervezett kis zenekarrá fejlődött és egyetértve s lelkesedve a közös cél felé folyton halad.

Csak nem rég, a házi estély alkalmával szép jelét adta életképességének és haladásának, a mi a közönséget annál inkább meglepte, mert tudjuk, hogy tagjai alig néhány nappal az estély előtt, a hosszú pihenés után összejöttek.

A zenekarról szólva, mely, a furulyát és a kis főtót, az ugynevezett piccolót kivéve, épen csak vonóhangszerekből alakult meg, mivel a többi részint fából, részint ércből készült fúvó és ütő hangszereket kényeszerűsége miatt — mivel az azokhoz értő zenészeket Eperjesen nélkülözzük — mellőzni kell, önként eszünkbe ötlük azon valóság, hogy most leginkább a zongora az, melyet mindenki tanul, elhanyagolva az annál nemesebb, az érzés közvetlen kifejezésére alkalmasabb hegedűt, gondolat, és azt, a mi még ezeknél is feljebb áll — az emberi hangot — az éneket.

Ezen körülményből lehet következtetnünk azon sajnos tényre, hogy részint az e téren tájékozatlanság, részint az ének iránti felfoghatlan érzéketlenség, de főleg az akarathány és a végnélküli közönyösség és végül sokszor a rangkülönbségbeli elfogultság voltak ezen sajnos tényezők, melyek a kör zeneszakválasztmánya által többször is megkísérelt női és férfi dalkar összeállítását mindannyiszor lehetlenné tették.

Ezelőtt egynehány évtizeddel a hegedű volt azon kedvelt hangszer, melyhez minden fiatal tehetség nyult, a zongora különben sem lévén azon kifejlett stadiumban, mint most. A zenekedvelők pedig az éneket, mint a legszebb zenét művelték, dalaikat magok kisérve az akkor igen divatban volt guitarre accordjaival.

Annak oka, hogy most a zongora oly közkedveltségnek örvül, több tényezőben keresendő, melyek leglényegesebbike az, hogy a zongora szerkezetében sok változtatás és javítás menvén keresztül — a régi primitív clavicebalo helyett — ugyszólván egész más hangszert, egy a maga kifejlett tökélyének magaslatán álló zongorát nyertünk, mely ha kell, egy erős zenekar hangjai között is érvényesíti erejét és hatalmát a koncertteremben.

A zongora előnye az ének és a vonó hangszer felett főleg abban áll, hogy a zongora a harmonia hangszere és ezen rendszert helyettesíti, de nincs meg azon pótolhatlan tulajdonsága, melynél fogva oly közvetlenül és melegen interpretálhatna valamely zenecompositiót és közvetlenül azt máskkal oly bensőséggel és varázserővel, mint azt akár az ének, akár a hegedűvel oly könnyen elérnünk lehet.

A zongora e természeténél fogva soha sem volt oly alkalmas a dallam finom és tökéletes érvényesítésére és leggyengédebb árnyalatainak kifejezésre juttatására, mint ép az ének vagy a vonó hangszerek, mert az egyes hangzatok tetszés szerinti nyújthatása és a hang erősségének fokozása ép a vonóhangszerek és az emberi hang kiváló sajátosságát és előnyét képezik.

Örömmel vettük tehát azon meglepő hírt, hogy Hazslinszky Ágost ur, a budapesti zeneakadémiát végzett művész, városunkban s illetve szülővárosában letelepedett, miért is a Széchenyi-Kör zeneszakválasztmánya kedves kötelességének tartja, mindazokat, a kik a szivreható éneket, vagy a kedélyt nemesítő hegedűhangszert kedvelik, arra figyelmeztetni, hogy Hazslinszky Ágost ur, a mint az tudomásunkra jött, kész a zene minden ágában, főleg pedig az énekben, a hegedűben, a zeneelméletben s kezdők számára a zongorában is oktatást nyújtani.

F. évi november hó 29-én, hétfőn, Lasztóky László tanár ur folytatta felolvasását, melynek tárgya Xántus Jánosnak Borneo szigetéről szóló útleírása volt. Ezen második rész Xántusnak a Szibujo-dájekekhez tett kirándulásáról szólt; a dájekek még érdekesebb népfaj a szaravaki malájoknál, nem csoda tehát, hogy a leírás ezen része ép oly sötét talán még fokozottabb figyelmet keltett s részletei talán még inkább mulattattak közönségünket, mint a megelőző előadás. A tájék és utazási mód, a dájekek lakása, életrendje, társadalmi állapotai s intézményei a legélénkebb színekkel festve, számtalan kedélyes, humorisztikus vonással tarkázva jelentek meg szemünk előtt s a szerző kellemes, mesterkéletlenül folyékony irányának hatását fokozta a felolvasó tanár ur ismert megnyerő előadási modora. A két összefüggő felolvasás valóban rendkívül élvezetes volt, s miután oly nagy számu közönség hallgatta, részünkről, a felolvasó iránti őszinte hálaérzetünk mellett azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a Széchenyi-körben hasontárgyu előadásokkal ezentul gyakrabban fogunk találkozni.

A magyar irodalmi szakválasztmány f. hó 6-án, hétfőn házi-előadást rendez, mely alkalommal Dr. Mosánszky Győző olvassa föl saját értekezését: „Az állam és egyház viszonyainak fejlődése az ókorban;“ felhívjuk ezen előadásra a t. közönség figyelmét.

A jövő csütörtökön, azaz decz. 9-én a zeneszakválasztmány háziestélyt rendez, melynek műsorozata szokott módon a kör helyiségében fog közhírré tétetni.

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda és kiadó-hivatal:
főutcza, 328-ik szám alatt,
az Eperjesi Bankegylet könyvnyomda-helyiségeiben.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapesten és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DIJ:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlár minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadhatók el.

Gondolatok a népnevelésről.

II.

Pestalozzi s a többi filantrópisták eszméi a népnevelés körül sehol sem alkalmaztattak oly híven, mint Németországban, s azért oly bámulatos a népnevelés eredménye Németország legkisebb falujában is.

A kormányok gondja nemcsak az adók pumpolására, nemcsak a hadügyi költségvetés potenczirozására, de a nemzet szellemi tevéseinek fejlesztésére is, sőt ez utóbbira kiválóan terjeszkedik ki. A tanítók javadalmazása Németországban, a mi tanítóink esélbéréhez viszonyítva, fejedelmi. A legkisebb község csinos iskola-épülete, hercegi kastély azon ronda falusi viskókhoz képest, melyekben nálunk a tudomány elemeit oltogatják a borzas gyerekek fejébe.

De hát Németországban a kormány viseli gondját a tanítók fizetésének; a kormány örökdió a fölött, hogy az iskolamesterek ne éhezzenek, a kormány figyelme főképen oda irányul, hogy minden községnek legyen csinos, egészséges levegőjű iskolája.

A német nemzet egyes, legkitünőbb férfiai pedig egész életüket a népnevelés ügyének szentelik s ebben a kormányok által melegen támogattatnak.

Hanem van azután e koncentrált működésnek a tanügy körül látszata is. Sedan és Gravelotte ékesen szóló tanúi a schulmeisterek működésének.

Svajczban, hol minden egyes polgár érdeklődik a népnevelés iránt, s minden egyes családapa ellenőrzi a tanítást az iskolák gyakori látogatása által, az iskolaügy a nép szeméfnye. Minden svajci községben az iskolai épületet arról lehet felismerni, hogy az a legcsinosabb, s a község legdíszesebb helyén épült.

Szászországban már az 1833-iki iskolai törvény [rendezte a népnevelést; 1858-ban pedig az iskolák általánosítása lön elrendelve s foganatosítva. Azóta Szászország tanügye oly viruló állapotban van, minővel kevés ország dicsekedhetik. Ám ott is a nemzet karöltve a kormányval mozditja elő a népnevelés ügyét.

Hollandiában egy társulat — de nem gründertársulat — vette oltalma alá a népnevelés ügyét. E társulat neve: Maatschappij tot nut van't Algemeen (közhasznú célokat előmozditó társaság). A társaság valódi csodákat mivel a népnevelés körül. Hollandia iskolái minta-tanodáknak nevezhetők; iskola-épületei pedig stilszerű paloták.

Mi mindezekben primitív állapotot élünk.

A tanítók kiéhezett, sápadt arcza, az iskolai épületek rondasága legékebben szóló kommentár az államkormányzatnak a tanügy iránti indifferentizmusához s az intelligens osztálynak a nemesebb eszmék iránti indolenciájához.

Nálunk arra számítani, hogy a társadalom művelt osztályai magok felkarolják a népnevelés szent ügyét, mint például a svajcziai s hollandiai, a legnagyobb illuzió volna. A nagy eszmék csecsemő-korát éljük mi még; nagyhangu frázisok, ez a mi elemünk. Őszetett kezekkel mindent a kormánytól várni,

ez a mi ázsiai vérmérsékletünk kényelem-szeretetének logikája.

Igaz, báró Eötvös gondoskodott állami felügyeletről s e célból alkotta meg a tanfelügyelői intézményt.

Hanem a filozóf-államférfi ez alkotása nem felel meg a népnevelés valódi szükségletének. Az Eötvös-alkotta tanfelügyelet — lucus a non lucendo — a felügyelet szatirája.

Ez állításunk mit sem von le a derék, kötelességtudó tanfelügyelő urak — minővel a mi megyénk is dicsekedhetik — érdemeiből. A baj nem a személyekben rejlik, kiktől csak az emberileg lehető megkivánhatja a legszigorubb igény is. Eötvös intézménye azonban éppen azért meddő, mert teljesen impraktikus, mert a tanfelügyelőtől emberileg lehetetlen dolgokat követel.

Igy vagyunk mi sokszor a theoretikusok egyéb alkotásaival is. A gyakorlat kineveti az elméletet.

Miképen tartanók mi tanügyünk kórallapotát orvoslandónak, erről a jövő számban.

Hedry Bódog.

Az „Eperjesi Lapok“ t. olvasóihoz!

Gyenge egészségi állapotom miatt kénytelen vagyok egyidőre a szerkesztéstől visszavonulni. A mily kedvel s buzgalommal fogtam két hónappal ezelőtt a munkához, épp oly sajnálattal válok meg most attól. A mi után törekedtem, a mit elérni óhajtottam, mindahhoz még csak alig fogtam hozzá; mégis legyen szabad reménylenem, hogy az „Eperjesi Lapok“ t. olvasói e gyenge kezdeményezéstől sem vonják meg méltánylásukat s szíves megemlékezésüket. Én a magam részéről, ha a szerkesztés terhére gyenge egészségem miatt nem bírom is meg, mint egyszerű munkatárs teljes buzgalommal s odaadással fogom a lap érdekét szolgálni. A bankigazgatóság az „Eperjesi Lapok“ szerkesztésével egyelőre Brezovszky István urat bizta meg.

Dr. Sebestyén Jenő.

Eperjesi Széchenyi-Kör.

Z e n e.

Örvendetes ténynek tekinthetjük, hogy a Széchenyi-Kör kebelében, úgy mint tavaly, az idén is, a zenekar megalakult, és habár az főleg csak vonóhangszerekre szorítkozik, mégis jól szervezett kis zenekarrá fejlődött és egyetértve s lelkesedve a közös cél felé folyton halad.

Csak nem rég, a házi estély alkalmával szép jelét adta életképességének és haladásának, a mi a közönséget annál inkább meglepte, mert tudjuk, hogy tagjai alig néhány nappal az estély előtt, a hosszú pihenés után összejöttek.

A zenekarról szólva, mely, a furulyát és a kis flótát, az ugynevezett piccoló-t kivéve, épen csak vonóhangszerekből alakult meg, mivel a többi részint fából, részint ércből készült fúvó és ütő hangszereket kényyszerűségeiből — mivel az azokhoz értő zenészeket Eperjesen nélkülözzük — mellőzni kell, önként eszünkbe ötlük azon valóság, hogy most leginkább a zongora az, melyet mindenki tanul, elhanyagolva az annál nemesebb, az érzés közvetlen kifejezésére alkalmasabb hegedűt, gondokát, és azt, a mi még ezeknél is feljebb áll — az emberi hangot — az éneket.

Ezen körülményből lehet következtetnünk azon sajnos tényre, hogy részint az e térbeni tájkozatlanság, részint az ének iránti felfoghatlan érzéketlenség, de főleg az akarathány és a végnélküli közönyösség és végül sokszor a rangkülönbségbeni elfogultság voltak ezen sajnos tényezők, melyek a kör zeneszakválasztmánya által többször is megkísérelt női és férfi dalkar összeállítását mindannyiszor lehetlenné tették.

Ezelőtt egynehány évtizeddel a hegedű volt azon kedvelt hangszer, melyhez minden fiatal tehetség nyult, a zongora különben sem lévén azon kifejlett stadiumban, mint most. A zenekedvelők pedig az éneket, mint a legszebb zenét művelték, dalaikat magok kísérvén az akkor igen divatban volt guitarre accordjaival.

Annak oka, hogy most a zongora oly közkedveltségnek örül, több tényezőben keresendő, melyek leglényegesebbike az, hogy a zongora szerkezetében sok változtatás és javítás menven keresztül — a régi primitív clavicembalo helyett — ugyszólván egész más hangszert, egy a maga kifejlett tökélyének magaslatán álló zongorát nyertünk, mely ha kell, egy erős zenekar hangjai között is érvényesíti erejét és hatalmát a koncertteremben.

A zongora előnye az ének és a vonó hangszer felett főleg abban áll, hogy a zongora a harmonia hangszere és ezen rendszert helyettesíti, de nincs meg azon pótolhatlan tulajdonsága, melynél fogva oly közvetlenül és melegen interpretálhatna valamely zenecompositiót és közvetlenül azt másokkal oly bensőséggel és varázserővel, mint azt akár az ének, akár a hegedűvel oly könnyen elérnünk lehet.

A zongora e természeténél fogva soha sem volt oly alkalmas a dallam finom és tökéletes érvényesítésére és leggyengédebb árnyalatainak kifejezésre juttatására, mint ép az ének vagy a vonó hangszerek, mert az egyes hangzatok tetszés szerinti nyújthatása és a hang erősségének fokozása ép a vonóhangszerek és az emberi hang kiváló sajátosságát és előnyét képezik.

Örömmel vettük tehát azon meglepő hírt, hogy Hazslinszky Ágost ur, a budapesti zeneakadémiát végzett művész, városunkban s illetve szülővárosában letelepedett, miért is a Széchenyi-Kör zeneszakválasztmánya kedves kötelességének tartja, mindazokat, a kik a szívreható éneket, vagy a kedélyt nemesítő hegedűhangszert kedvelik, arra figyelmeztetni, hogy Hazslinszky Ágost ur, a mint az tudomásunkra jött, kész a zene minden ágában, főleg pedig az énekekben, a hegedűben, a zeneelméletben s kezdők számára a zongorában is oktatást nyújtani.

F. évi november hó 29-én, hétfőn, Lasztókay László tanár ur folytatta felolvasását, melynek tárgya Xántus Jánosnak Borneo szigetéről szóló útleírása volt. Ezen második rész Xántusnak a Szibujo-dájekekhez tett kirándulásáról szólt; a dájekek még érdekesebb népfaj a szaravaki malajoknál, nem csoda tehát, hogy a leírás ezen része ép oly sőt talán még fokozottabb figyelmet keltett s részletei talán még inkább mulattattak közönségünket, mint a megelőző előadás. A tájék és utazási mód, a dájekek lakása, életrendje, társadalmi állapotai s intézményei a legélénkebb színekkel festve, számtalan kedélyes, humorisztikus vonással tarkázva jelentek meg szemünk előtt s a szerző kellemes, mesterkéletlenül folyékony irányának hatását fokozta a felolvasó tanár ur ismert megnyerő előadási modora. A két összefüggő felolvasás valóban rendkívül élvezetes volt, s miután oly nagy számu közönség hallgatta, részünkről, a felolvasó iránti őszinte hálaérzetünk mellett azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a Széchenyi-körben hasontárgyu előadásokkal ezentul gyakrabban fogunk találkozni.

A magyar irodalmi szakválasztmány f. hó 6-án, hétfőn házi-előadást rendez, mely alkalommal Dr. Mosánszky Győző olvassa föl saját értekezését: „Az állam és egyház viszonyainak fejlődése az ókorban;“ felhívjuk ezen előadásra a t. közönség figyelmét.

A jövő csütörtökön, azaz decz. 9-én a zeneszakválasztmány háziestélyt rendez, melynek műsorozata szokott módon a kör helyiségében fog közhírre tétetni.

Az „Eperjesi Társaskör“ banketje.

Matyassovszky Tamás volt eperjesi kir. járásbírónak Sáros megye főispánjává lett kinevezése, a mely meglepő volt a közönség legnagyobb részére, ép oly kedvező hatást gyakorol általánosan minden köreire nézve, a mi tán azon tényben találjuk időszerű megfajtását, hogy egy lépéssel előre haladtunk azon felfogásban, miszerint a főispáni méltóság nem egyedül mint ilyen, de annak viselője mint a megye vezére kell, hogy olyan férfi legyen, a ki tetteleg osztozik a megye népei bánatában egy mint annak örömeiben.

Ezen hangulat benyomása alatt az eperjesi társas-kör sietett érzelmeinek kifejezést adni, midőn nov. 30-án saját helyiségeiben szeretve tisztelt főispánunk mint a kör tagja tiszteletére, egy magánjellegű zártkörű vacsorát rendezett, melynek 70 terítékű Berger szállodabérlő által igen jól ellátott asztalánál, a kör helybeli és vidéki tagjai majdnem teljes számmal a legkedélyesebben mulattak el ki világos ki virradtig.

A vacsora 8 óra után, midőn a főispán ömla a rendező bizottság által a kör helyiségeibe bevezetett volna, vette kezdetét, s habár programmszerűleg a politikai volt zárva, csakhamar bizonyossá vált, hogy egy kedélyes s épen mert magánjellegű zártkörű magyar — vacsoránál, melynek egy politikai tény szolgált alapjául, — a politikát a napirendről törölni inpraktikus dolog.

Kétségtelen, hogy a társaskör érdemes elnöke Jelenik-Almássy István ur, ki a felköszöntések sorát a közlekedés nyilvánulásai közepette főispán méltósága éltetésére emelte, a programhoz hű maradt, szorítokozván azon tényre, hogy a főispán a társaskör kebeléből nevezetett ki, azon társaskörből, s melynek fenállását kétségesnek rebesgették s most a főispáni kinevezés által biztosítottak tartja annak jövőjét.

A főispán szép eszmefuttatással végig járta a társadalom minden rétegeit a felköszöntésre mondott igen hatásos beszédével, a mely abban culminált, hogy közszolgálatra hivatott munkálkodása eredményeit ezentul is csak azon reá nézve boldogító kapocs fenállásától tételezi föl, a mely szerint a közönség és barátai jó indulatára számíthat.

Schmidt Gyula általános tetszés nyilvánítás közt a főispáni kinevezésre nézve minden elemeknek harmónikus közreműködését ecsetelte, melyek véghatárakat a szivárványban találják, mely a földet az éggel összeköti, a mely hasonlat Duka ezredes urnak alkalmat szolgáltatott egy huszáros felköszöntésre, melyben a főispánt föl hívja, hogy ha a szivárvány útját zárna működéseiben, üljön lóra és ugorja át.

Kubinyi Albert az egyén és az egyetek jogosultságát a társadalomban körvonaloza, szavait különösen mint az eperjesi társadalmi egyesület képviselője, s most még ezen kör tagja is kollegája a társaskör elnöke ellen intézte, tagadván az excluditív azon jogát, mely szerint a pártszakadottak, az anya-egylet fölébe állván, nem az óhajtott egyesülésén, de a hason-elemek elválasztásán működnek, s élteti a főispánt mint arra hivatott férfit, hogy az egészséges egyletek és vállalatokat, mint a sáros megyei gazdasági-, az eperjesi önkéntes tűzoltó-egyletek, „Eperjesi Lapok“ fenállását, közös erővel viráztatásra segítse stb.

Berzeviczy Albert élces, szabatos, kedves felköszöntésében a napirendről való eltérés miatt humoros modorban emel panaszt s utalva a napirendre kitűzött menu tárgysorozatára, nem szeretné a főispánt ezen szűkkörü felavatásánál oly halmaz kötelességei kitérésével elfárasztani, de a jó kedvet a czélnak megfelelő kedélyes mulatás folytatásához látni.

Szólottak még többben, Glück Lipót az ügyvédek részéről a főispánra, Schmidt Gyula az alispánra, Piller Miklós Kubinyi Albertre, mint a másik casino elnökére, Kubinyi Albert Károlyi László ó excellentiájára stb., míg a cigány-zene vig hangjai ülőhelyeiből kimozdítá a társaságot, a melynek élén Szinyey József többnyire barátjai karjaira emelve vezette a nyirettyűt, s az egész közönség a legjobb kedélyhangulatban töltötte el a még mindig rövidnek talált ötletét, s azért meg is szülemlett azonnal az eszme, hogy a bevonulás napján f. hó 14-én egy a nagy közönség igényeinek is megfelelőbb közcacsora rendeztessék, vagyis „hog volt“?

Levelezés.

Bártfa, 1880. nov. hóban.

A bártfai kisdedővő intézet választmánya f. hó 27-én d. u. 3 órakor tartott ülésének főtárgya volt a felveendő kisdedek száma feletti határozathozatal. Előlegesen akként volt tervezve, hogy egyelőre csupán 50 kisded vétessék fel; a többiek pedig későbbi felvétel végett jegyzetesenek elő; de behatott tanácskozás folytán egyhangulag eldőn határozta, hogy az összes jelentkezettek vagyis 57-en, felvételnél rang és valláskülönbség s vagyoni tekintet nélkül. És ez helyesen történt; mert az intézet ünnepélyes megnyitásának csak örömmel nézhetett élbe minden érdekelt szülő és nem zavarta senki kedélyét s szívét az a miatti bizalmatlanság és keserv, hogy a többiek iránti részrehajlás miatt mellőztetett. Ezen felvétel al-

tal, hiszem, felébresztetteit és istápoltatik a nagylelkű alapító (Krumpholz) emléke iránti, nemesen megérdemelt kegyelet; de egyuttal biztosított a közönség bizalma ezen (itt) ifju intézmény iránt. Dicsérőleg fel kell említenem, hogy a választmány elnöke, ki egyuttal az intézet megválasztott igazgatója, az ülést magyar nyelven nyitotta meg és vezette, s hogy ezen intézet hivatalos és jegyzőkönyvi nyelve a magyar; az elnök ezen hazafias tette mindenkit kellemesen lepett meg.

Tegnap reggeli 9 órakor, a választmány eleve közhírré tett határozata folytán, nyitottat meg ünnepélyesen az ugynevezett „Krumpholz-féle kisdedővő intézet“ ennek sajátját képező helyiségekben az igazgató-választmány által; mely alkalomkor id. Gründl Károly intézeti igazgató ur tartván beszédet, hálásan emlékezett meg arról, hogy ezen intézet létét kizárólag Krumpholz Jánosnak köszöni, a ki nemes emberbaráti érzelmei által vezéreltetve, 4000 frtnyi alapítványt tett a végből, hogy Bártfán kisdedővő intézet létesíttessék; ezen alapítvány által az adományozó ez intézet alapkövét tette le és ezen intézet egyedüli tényleges megállapítójává is lett, mert az említett összeg és kamatainak felszaporodása tette lehetővé a kisdedővő életbeléptetését s mai (nov. 29-én) napon való megnyitását. Köszönetét fejezte ki mindazoknak, kik az alapítványt buzgóan és hiven kezelték s a nemes czél elérésében lelkiismeretesen közreműködtek. Dicsérőleg felemlíté a jelenvolt közönség érdeklődését, mely jelenlétével bebizonyította azt, hogy e városban, — habár, sajnos, sok tekintetben hanyatlott, — még a magasztos és nemes eszmék s intézmények iránt nem halt ki, sőt él a fogékonyság s érdeklődés. Végül a művelt és derék tanítónönek átadván ünnepélyesen az intézet vezetését, melegen ajánlotta neki a reá bízott s bizandott kisdedek ápolását és nevelését, mint azt töle beigazolt képességei mellett alaposan elvárhatni.

Ezen megnyitó beszéd német nyelven mondottat el, valószínűleg csupán az okból, hogy azt a hallgatók, legnagyobb részét németajku közönség (a kisdedek szülei és testvéreik) megértse.

El nem mulaszthatom annak a megemlékését, hogy egy a nevezett igazgató, valamint Toperczer B. ur ezen intézet életbeléptetése és berendezése körül kiválóan buzgólkodtak s e miatt elismerést érdemelnek.

Habár a kisdedővők megnyitása kellőleg köz tudomásra hozatott, sőt az illetők hivatalosan is értesítettek, egy a tanfelügyelőség, mint Bártfa város tanácsa csupán távolléteik által tündökölték, holott ezeknek legalább is illelmi kötelességül fogva meg kellett volna jelenniök.

Adja az egek ura, hogy e nemes intézet virágozzék s e város és a hazára nézve áldást hozó legyen.

Felső-Tárca, 1880. nov. 20.

Érdemes alispánunk legutóbbi körlevelében felette jelentékeny mozzanatról értesíti a megyét, u. i. gr. Csáky Albin Szepes- és Sáros megyék főispánja ó méltósága Sáros megye főispáni állásától saját kérelmére közméltányolt érdemeinek elismerése mellett ó felsége által felmentetett s helyébe Matyassovszky Tamás ó méltósága nevezetett ki főispánná. E körülmény hivatalos tudomásvétele alkalmával el nem mulaszthatom kifejezést adni azon sajnálatnak, mely a felső-tárcai s palocsai vidék köreit eltöltik.

Sajnáljuk s fájjaljuk gr. Csáky Albin ó méltóságának körünlőli távoztát, mert pártatlan igazságszeretete, közigazgatási tapintatos érteke s fenkölt szelleme, minden esetben oly eklatánsul nyilvánult, hogy főispáni működése valóban feledhetetlen emlékü leend e megyében.

Fájjaljuk és sajnáljuk távoztát, mert tiszteltük, szerettük s mint nem egyszer tapasztaltuk, az egész megye bizalommal volt ó méltóságá iránt, melyben hogy nem csalódtunk, bebizonyítá, midőn utódjául oly férfit hagyott hátra nekünk, kit már évek óta e polczon óhajtottunk látni. S most, midőn távozik tőlünk, szabadon bucsúüdvözlötünk egy szívélyes isten hozzáddal nyilvánítani azzal a biztosítással, miszerint a tisztelet, szeretet s bizalom azon nyumbusa, mely őt itt körülvette, követni fogja a távolban is.

Másrészt azonban felette kellemesen érintve valánk Matyassovszky Tamás ó méltóságának főispánná történt kinevezése által, kit kora ifjúságától miénknek mondhatni szerencsések vagyunk.

Ó méltóságának megyszerte ismert nagybecsű személyében, polgári érényeiben, tudományosságában s megyénkben is már tanusított s általánosan ismert közigazgatási tapintatos tapasztalataiban oly nagybecsű garantiákat birunk, hogy gr. Csáky Albin ó méltóságának általán óhajtott legméltóbb utódját határtalan tiszteletünkkel szívélyesen üdvözölni nemcsak legkedvesebb kötelességünknek tartunk, de bizva az imént említett s általánosan elismert garantiákban, azon bizalmunknak is őszinte kifejezést adunk, melylyel ó méltóságának nagybecsű s közszereteti személye iránt kivétel nélkül viseltetünk.

Örömmel s reményekkel eltelve üdvözöljük ó méltóságát megyénk élén, hol polgári nemes érényeit a haza, a trón, a közügy s a megye érdekében gyakorolni szép alkalma leend, s hogy önzetlen működésének leghálásabb jutalmát nemes

öntudatában annál biztosabban feltalálhassa, kívánjunk, hogy a mindenható soká megtartsa kö-rünkben! Eljjen!
M. K.

S.-A.-Ujhely, nov. hóban.

Megküldetvén nekem a tiszt. szerkesztőség becses lapjának e f. hó 20-án megjelent „Sikkasztás“ című közleményének másolata: az egyszerű igazság érdekében kérem fel a tisztelt szerkesztőseget, sziveskedjék becses lapja legközelebbi számában azon közleményt annyiban helyreigazítani, hogy a kérdéses szolgabíró az inséges pénzek kezeléséről a m. főispán előtt is már előbb tisztán leszámolt, — és azon alkalommal, midőn ott én jártam el, az inséges pénzek eljárásom tárgyát nem képezték, szóba sem jöttek. — A tény csak annyi, hogy a szbíró a közmunka-váltásági pénzekről, és a nyilvános beteg-ápolási pótdadóról többszöri felhívásra be nem számolván, a főispán őt hivatalától felfüggesztette, s a fegyelmi vizsgálat teljesítésére alulírtat és a megye tisztu ügyészét küldötte ki.

A vizsgálatot alulírt azon kezdé, hogy a járás valamennyi községeivel évről évre leszámolt, a minek eredménye az lett, hogy a behajtott és még be nem szolgáltattott 2137 frt 85 krt készpénzben átvevén, és a megyei pénztába behozván — a községeknél még majd 6000 frt be nem szedett kinn levő hátralékot talált, — a mi ugyan a szolgabíró erélyét és pontosságát nem a legjobb színben tündökölteti, de nem hiány. — Hiány nincsen — annál kevésbbé „eltulajdonítás“, mint a kérdéses közleményben mondatik; és így annak, hogy alulírt a szolgabíró „erős őrizet alá“ helyezte volna — semmi oka nem volt, és ilyen dolog szóba sem jött; — sőt a főispán egy tegnapi napon kelt rendeletével a szbíró ellen kimondott felfüggesztés megszüntetésével — azonban a fegyelmi eljárás fenntartásával — őt hivatalába már is visszahelyeztetete.

Minden illő tisztelettel vagyok a t. szerkesztőségnek ezentul szolgálja:
Matolai Etele,
T. Zemplén m. alispánja.

Különfélék.

A főispáni beiktatás előestéjén, vagyis f. hó 14-én este 8 órakor a városi vígadó nagy termében új főispánunk tiszteletére közcacsora rendeztetik, melyet valószínűleg táncvizgalom fog követni.

Az „Eperjesi Társaskör“ banketje mult hó 30-ikán kitünően sikerült, a társaság mindvégig a legvidámabb hangulatnak örvendett; a pohárköszöntések legnagyobb része az est ünnepeltjére, új főispánunk Matyassovszky Tamásra vonatkozott.

Gróf Csáky Albin, megyénk volt főispánja tegnap s tegnapelőtt városunkban időzött, szívélyes bucsut vevén mindazoktól, kikkel főispáni működése alatt gyakoribb érintkezésben volt. Tegnap délben a megyei központi tisztakar bucsúszelgelését fogadta. A nemes gróf meggyőződhetett fölé, hogy itt mindenki mély sajnálattal látja őt díszes állásától megválni, s hogy kormányzati működése és egyéni tulajdonai leköszönése után is közönségünk hálás visszaemlékezésének s őszinte tiszteletének tárgyát képezendik.

Daróc közszegben f. hó 22-dikéről 23-dikára eső éjjelen felette nagy szerencsétlenség történt a szeszgyár kazánjának szétrobbanása által, mely alkalommal egy fiu szörnyet halt, két ember halálosan megsérült s 20 óra alatt legnagyobb fájdalommal kimúlt, a negyedik — tisztartó — életéhez semmi remény. A szeszgyár bérelője Gerstel Dávid volt. A kazán szétrobbanásának oka ismeretlen. A bérlo kára kiszámíthatatlan.

Örömmel hallottuk, hogy a kassai közigazgatási bizottság f. hó 16-iki ülésén elhatározatott, mikép egy létesítendő dologház (javító intézet) alaptökéjének megteremtésére, az ezentul befolyandó pénzbiroságok 1/3-ad része fog fordítani.

A kassai kereskedelmi és iparkamara f. é. október hó 30-án tartott közös ülésében elfogadta az 1881-ik évre ajánlott kamarai költségelőirányzatot 11,650 frttal, melynek fedezetére 3%-nyi illetékkivetési kulcs hozatott javaslatba. A költségvetés helybenhagyás végett a nmlgu m. kir. miniszteriumhoz terjesztetett föl. Az egyes czímek részletezése a következő: Igazgatási kiadások. Hivatalnokok fizetései és lakbérei 1880-ra 5200 és 1881-re 5700 frt. 1. A titkár fizetése és lakbére 1880-ra 1750, 1881-re 2250 frt. 2. Az irattárnok 1880. 1450, 1881. 1450 frt. 3. A fogalmazó 1880. 1000, 1881. 1000 frt. 4. Az irnok 1880. 800, 1881. 800 frt. 5. A pénztárnok 1880. 200, 1881. 200 frt. Összesen 1880. 5200, 1881. 5700 frt. Hivatalos és irodai szükségletek 1880. 1750, 1881. 1650 frt. 1. Napi dijak 1880. 540, 1881. 540 frt. Nyomtatási költségek 1880. 600, 1881. 600 frt. 3. Íróeszközök 1880. 150, 1881. 110 frt. 4. Könyvtár 1880. 120, 1881. 100 frt. 5. Hirlapok 1880. 60, 1881. 60 frt. 6. Könyvkötő 1880. 30, 1881. 20 frt. 7. Postabérek 1880. 80, 1881. 80 frt. 8. Fűtés 1880. 140, 1881. 120 frt. 9. Világítás 1880. 30, 1881. 20 frt. Összesen 1880. 1750, 1881. 1650 frt. Iparoktatás. A kamarai kerületben lévő iparitanodák támogatására 1880. 2400, 1881. 2000 frt. 1. Kötszövészeti tanmühely 1880. 800, 1881. 800

Folytatás a mellékleten.

frt. 2. Homonnai m. S.-a.-ujhelyi kosárfonó-pességi posztószövesz 5. Kézmárki műsző 1880. Összesen 1880. 3

Negyszázados szok a könyvnyomtatás emléket fogják meg bibliographiai kiállítás A az ünnepély intézet tott szét, melyben a ket is felkeri, közöln levő könyveket, me lettek nyomtatva. (1 gasse 13.)

Világkiállítás az 1885—1886-ra ter mégis csak lesz valami ponti bizottság alak fonemesség is nagyon nagyobb olasz vidéki fognak keletkezni.

Újabb Vay M. anyja Vay Katalin emlékeztetése a saját, a boldogult által alap vára ötezer frtot ad — mint a P. L.-nak iskola szegény tanul alapítványkép 2000 tartozó kórház 300 fr szeti muzeum készpé tályai kisdedővő intéz tén jelentékeny összeg.

A közelgő újév számos évi szokás al ösmeri, ezen város n vedő emberiség nevé miszerint a helybeli kegyadományt nyújtani a helybeli ösztös pénz kórházi pénztárnál, a rászárkánál, Lillia Boldi kesch Samu és Klein ben aláírasi iverk nyitna neveiket s adományaika pés és vászonmüekbe szönettel elfogadtatnak mint a kórház igazgató. Az adakozók nyomtató kórházban 1880-ik évben jövő 1881. január havá sen, 1880-ik évi deczemb város tanácsa.

Az orsz. m. gazda gyűlésén Lyka Döme falmat ajánlott fel egy pályakérdésre, mely az egész Európában nagyba sági viszonyok ismerteté kosoknak a magyar gazd vétele mellet érvényesit jövőben követendő term.

A magyar kir. áll gyarában pár nap óta ig gyáriparunk jövőjére n tesznek, egy a gépgy kuzánál. A kísérlet cz puhatolni azt, vajjon a nádból lehet-e papirt gy egy szekernyre való k vágógéppel apró darabol törmelékét előbb forró kazánban péppé kezdte ménye még most meg n már egyelőre is jelezhetj a legkielégítőbb remény.

Hogy csalják a kivándorló megártja Ber ler Vilmos, — ki Bolten nek mondja magát, s em jegyeket bocsát ki, — a nála fizetik le a szállítás csóbban jutnak Hamburg forintot esalt ki többekt ki szemük, a hol Bolten el a tett fizetéseket. Uj egyikük azonban vissza sem szolgáltattak neki ig esetét, mely intésül szok.

Egérfészek — ban! reskedőnek mult szomb pénz bevétele eltűnt az a jából, míg a nagyobb ö nemek érintetlenül mara tűnhetett el onnan a pén rázható, miután a házná sem lehetett. Nem ma lehetősé, minthogy val ragadta ki azt onnan eg ily értelemben lett a esetéről. Másnap vasárna papirpénz a fiókban, és onnan; ekkor már tovajr ban nem lehetvén, végre e turpisság elkövetését fel indított nyomozás eredm szomszédos fiókban egy p labbi fiók fugés dobozába pénzre találtak, mely szép

frt. 2. Homonnai műmetszészet 1880. 200 frt. 3. S.-a.-ujhelyi kosárfonászat 1880. 200 frt. 4. Szepességi posztószövetzet 1880. 400. 1881. 400 frt. 5. Kézmárki műszövetzet 1880. 800. 1881. 800 frt. Összesen 1880. 2400, 1881. 2000 frt.

Negyszázados jubileum. A bécsi nyomdászok a könyvnyomtatás behozatalának 4 százados emlékét fogják megünnepelni, mely alkalommal bibliographiai kiállítást fognak rendezni. Dr. Mayer A az ünnepély intézője e célból felszólítást bocsátott szét, melyben a könyvtárakat, de az egyesekeket is felkéri, közölnék vele mindazon birtokukban levő könyveket, melyek 1482-től 1700-ig Bécsben lettek nyomtatva. (Dr. A. Meyer Bécs, Herrngasse 13.)

Világkiállítás Rómában. Ugy látszik, hogy az 1885—1886-ra tervezett római világkiállításból mégis csak lesz valami. Rómában e célból központi bizottság alakult, melynek tagjai között a fonemesség is nagyon képviselve van. Valamennyi nagyobb olasz vidéki városban pedig albizottságok fognak keletkezni.

Ifjabb Vay Miklós báró remrég meghalt anyja Vay Katalin született Geymüller bárónő emlékeztére a saját, valamint testvérei nevében a boldogult által alapított közhasznú intézetek javára ötezer frtot adományozott, mely összegből — mint a P. L.-nak írják — a sárospataki főiskola szegény tanulók segélyezésére kamatozó alapítványkép 2000 frtot, a nevezett főiskolához tartozó kórház 300 frtot s az ottani képművészeti muzeum készpénzben 200 frtot kapnak. A tályai kisdédóvó intézetnek a Vay testvérek szintén jelentékeny összeget juttatnak.

A közlegő újév alkalmából, a városi tanács számos évi szokás által megszabott teendőjének ösmeri, ezen város nemesszöv lakóihoz a szenvedő emberiség nevében azon kérelmet intézni, miszerint a helybeli városi kórház javára újvi kegyadományt nyújtani sziveskedjenek. E célból a helybeli összes pénzintézeteken kívül a városi kórházi pénztárnál, a társalgási köröknél, a cukrászdánál, Lillia Boldizsár, Zavatzky Szilárd, Linkesch Samu és Klein Ignác urak kereskedéseiben aláírási ívek nyitattak, melyekbe az adakozók neveiket s adományukat bejegyeznék kéretnek. Tépés és vászonneműekbeni adakozások szintén közönnel elfogadtatnak és dr. Kovács Antalhoz, mint a kórház igazgatójához, elküldeni kéretnek. Az adakozók nyomtatott névjegyzéke, ugyszinte a kórházban 1880-ik évben ápolott betegek kimutatása jövő 1881. január havában fog kiosztatni. Eperjesen, 1880-ik évi december hóban. Sz. kir. Eperjes város tanácsa.

Az orsz. m. gazdasági egyesület legutóbbi gyűlésén Lyka Döme földbirtokos 1000 frank jutalmat ajánlott fel egy az egyet által kitűzendő pályakérdésre, mely az amerikai verseny folytán egész Európában nagyban megváltozott közgazdasági viszonyok ismertetése után a hazai földbirtokosoknak a magyar gazdasági viszonyok tekintetbe vétele mellett érvényesíthető javaslatokat tegyen a jövőben követendő termelési irányokat illetőleg.

A magyar kir. állampályák budapesti gépgyárában pár nap óta igen fontos, s papírgyártási gyáriparunk jövőjére nagy horderejű kísérletet tesznek, egy a gépgyárban készült papírgyári kazánnal. A kísérlet célja nem kisebb, mint kipuhatolni azt, vajjon a magyarországi közönséges nádból lehet-e papírt gyártani? Ezen célból mintegy szekernyire való közönséges nádat szecska-vágógéppel apró darabokra szeltek s az így nyert törmelékkel előbb forróvízben áztatván, utóbb a kazánban péppé kezdték főzni. A kísérlet eredménye még most meg nem állapítható ugyan, de már egyelőre is jelezhetjük, hogy a kísérlet tevők a legkielegítőbb reményt táplálják a siker iránt.

Hogy csalják a kivándorlókat. Több magyar kivándorló megjárta Berlinben, hol bizonyos Müller Vilmos, — ki Bolten hamburgi cég ügynökének mondja magát, s ennek nevével ellátott hajójegyeket bocsát ki, — azon ürügy alatt, mikép ha nála fizetik le a szállítási költségeket, sokkal olcsóbban jutnak Hamburgból New-Yorkba, 50—50 forintot csal ki többektől. Csak Hamburgban nyílt ki szemük, a hol Bolten hajóügynök nem ismerte el a tett fizetéseket. Ujra kellett tehát fizetniök; egyikük azonban visszatérvén, miután Berlinben sem szolgáltattak neki igazságot, itt panasolta el esetét, mely intésül szolgálhat másoknak.

Egérfészek — bankból! Egy rozsnjó kereskedőnek mult szombaton este, aznap papírpénz bevétele eltűnt az áruasztal alatti pénzfókjából, míg a nagyobb összeget tévő ezüst pénz-nemnek érintetlenül maradtak abban; mimódon tünhetett el onnan a pénz, az nem volt kimagyarázható, miután a háznál gyanuba venni senkit sem lehetett. Nem maradt tehát más felvehető lehetőség, minthogy valamely gyorskezü tolvaj ragadta ki azt onnan egy kedvező pillanatban, s ily értelemben lett a rendőség is értesítve ez esetről. Másnap vasárnap délután, ismét maradt papírpénz a fókban, és estére ismét eltűnt az onnan; ekkor már tolvajra gyanakodni egyáltalában nem lehetvén, végre is az egereknek kellett e turpisság elkövetését felróni s az ez alapon megindított nyomozás eredményre is vezetett, mert a szomszédos fókban egy papirforintosra, egy távolabbi fók fugás dobozában pedig 30 frnyi papírpénzre találtak, mely szép rendben fészeknek hasz-

náltatott fel; több bankjegy teljesen szét volt rágyva, a legtöbb csekély sérülést szenvedett és használható maradt.

Az országgyűlési ellenzéki kör f. hó 27. d. u. 6 órakor Királyi Pal elnökele alatt tartott értekezletén megalakult és elnökévé Ernusz Kelemen, alelnökévé Liphay Béla b. igazgatóvá Berchtold László gr., pénztárnokká Sztupa Gy., jegyzökké Gaál Jenő (pécskai), Jankó Miklós, Szcitovszky János és Tomcsányi László választottak meg.

A részegség büntetésére szándékozik a porosz kormány törvényjavaslatot terjeszteni a parlament elé, mely javaslat épen most képezi a porosz államminiszterium tanácskozásainak tárgyát, s hir szerint általa melegen pártoltatik. A porosz kormány szükségesnek látja, hogy ezen anyira elterjedt erkölcsi mételey ellen szigorú eszközökkel lépjen fel. A büntetőkönyv is pénz- vagy börtönbüntetést szab ugyan arra, vagy a tisztességet durván sértő viseletet tanúsít, ezen büntetések azonban nem bizonyultak eléggé hatályosoknak a részegség által előidézett botrányos kihágások megszüntetésére. Ezért célszerűnek látta a kormány külön törvény által intézkedni ez iránt. Nem zárkozhattunk el azon meggyőződés elől, hogy a részegségre szabandó büntetések szigorítása mindenki által nagyon élénken érzett szükségesség volna nálunk is, melyet ugy közérkölcseiségi, mint oecoonomiai tekintetek is hangosan követelnek.

Somoskeőy most a legkeresettebb emberek egyike. Frohner szállóbeli lakásán egyre-másra jelentkeznek az emberek és pedig a legkülönbélebb okokból. Egyik pártfogását kéri, másik pénzt szeretne tőle kicsikarni, harmadik egyszerűen azért megy föl hozzá, hogy megnézzze: milyen hát az a Somoskeőy? Előszóhája reggeltől estig teli van látogatókkal. Somoskeőy-ről több lap ma azt írta, hogy felolvasást akar tartani. E hir igaz: kétszer akar olvasni: Először keleti utazásairól, kalandjairól, de mindkét estélynek jövedelmét jótékony célra ajánlja föl. Azután haza utazik Löcsére néhány napra látogatni.

A „Népszerű orvosi tanácsadó“ vagy „házi lexicon az egészséges és beteg emberről“ cz. műből, Mehner Vilmos tevékeny kiadóinak ezen közhasznú vállalatából vettük a 3. 4. 5. és 6. sz. füzeteket.

Közgazdaság.

Assicurazioni Generali Triesztben. Az egyesületi bizottság helybenhagyta az intézet alaptökéjének felemelésére vonatkozó tervezetet és pedig oly módon, hogy 1000 darab 1050 frtről szóló részvények bocsátatnak ki, melyekbe a befizetés 30%. Ezáltal a társulat alaptökéje 5.250.000 frtra emeltetik. A hátralékos 70% a részvényesek kötvényeivel fedeztetik. Az új részvények 1300 frtnyi árfolyammal 315 frtert forgalomba bocsátatnak és az elért agió, mely körülbelül 1.000.000 frtra rug, a tartalékalaphoz csatoltatik. Az egyesületi bizottságban a tárgyalás alkalmával a társulat kérelme ellenében ellenérvül felhozott, hogy az 1874-ben alkotott instructió értelmé szerint új részvények kibocsátása nem engedélyezhető addig, míg a régiék teljesen befizetve nincsenek. A bizottság azonban az engedély megadása mellett volt, mert első sorban az agióból eredt egy millió frtnyi nyeresémet a tartalékalaphoz csatoltatik, továbbá azon körülményt is figyelembe vette a bizottság, hogy a hátralékos 70% felett kiállítandó kötvények kifogástalan minőségűek. Döntő befolyással bírt az alapszabályok idevágó módosításai, melyek miniszteri jóváhagyással is elláttattak. Ezen alapszabályzati módosítás lényeges kezességet nyújt ezen intézet szilárd kezeléséről. Ennek egyik főpontja az életbiztosítási osztály teljes elválasztása a kárbiztosítási osztálytól, ugy hogy pl. minden osztály jutalék-tartalékának fedezete kizárólagosan ez utóbbi javára betábláztatik. Az osztrák-magyar biztosítási ügy érdekében kívánatos lenne, hogy e példa utánásra találjon.

Általános azon óhaj nyilvánult, vajha a tarczali vinczellér-képezde által az ez évi bor- és borászati eszköz-kiállításra üvegből bemutatott erjesztő készülékek köedényből olcsóbban és a célnak megfelelően állíttatnának elő, a kassai kereskedelmi és iparkamara tehát érintkezésbe lépett a telkibányai (Abaúj) köedénygyárral, mely ezen készülékeket máris kétféle nagyságban, igen célszerű alakban állítja elő és 40—50 krnyi ár mellett bocsátja a t. cz. bortermelő urak rendelkezésére. A gyár utolsó postája Filkeháza, főraktára pedig Budapestben van Tóti ur üzletében (Aldunator).

Conservált burgonya. Amerika nagyobb városainak piacaira az utóbbi napokban conservált burgonyát hoztak Kaliforniából. Ugyanis a burgonyát egy Plummer W. S. által feltalált eljárás szerint összesajtolják és csomagolják, mely állapotban a burgonya akármely éghajlat alatt eltartható a nélkül, hogy erjedésbe menne át, sőt a nélkül, hogy természetes ízéből vagy frissességéből valamit veszten. Az eljárás minden vegyszer alkalmazása nélkül egyszerűen egy gép által eszközöltetik, mely naponta állítólág 500 bushel burgonyát képes összesajtolni.

A szepességi vászonfehérítő. Szepességi olvasóinknak azon hírrel kedveskedünk, hogy a kereskedelmi miniszterium a Késmárkon felállítandó

vászonfehérítőre 3000 frtot utalványozott és három évre állami segélyt engedélyezett.

Assicurazioni Generali. Triesztből írják: „Azon szerencsét, melyet az Assicurazioni Generali új részvények kibocsátása iránti engedményben talált, kezdik itt jóval nyugodtabban megítélni. Különösen lehangoltak az új részvények, kiknek az új 305 frttal befizetett részvényeket 1300 frttal aranyban sózták nyakukba. A részvények átvétele napjáig ezen részvények 1450 árfolyammal szerepeltek a bécsi hivatalos börze közlönyében, mióta azonban a részvényesek átvették, a pénz adó egyszerre eltűnt s így ma egy ily részvényért aligha volna 1300 frt kapható. De a régi részvényesek is, kik eddig vállalatukat a világon a legjobbnak hirdették, kezdik a megkezdett műveletet elhibáztottnak tartani. Ez alkalommal ugyanis a zárszámla hiányai mintegy hivatalosan constaltattak. Az igazgatóság kénytelen volt bevallani, hogy az Olaszországban lakatlan házai és jövedelem nélküli földjei nagyon magasra vannak a könyvekben becsülve, továbbá, hogy az életbiztosítási tartalékjainak mesterséges számításal igazolhatók, még tényleg igen magas dividendák osztattak ki. Mig ez által a semmikép sem tiszta kezelés bizonyult be, mi az eddig követett csalhatatlansággal nagy ellentétben áll, ez újabb mütéte addig a kitűzött célzést érte el.

E célzást ugyanis az volt, hogy a régi részvényesek a be nem fizetett 70%-tóliról kiállított váltókat és kezességi okmányokat visszakapják. Azonban Schmied udvari tanácsos ur ezt a bécsi főügynök Mekler ur iránti minden barátsága mellett sem vállalhatta el saját felelősségére, tulajdonképen ezt még sem tudta az egyleti bizottságban a többi társaságnál keresztárvinni. Elég az, hogy belátták, hogy az Assicurazioni Generali megnagyobbított tőkével ugyan, hanem másrésről felette megcsökkent üzleti hitellel bontakozott ki a dologból. Másfelől pedig ez érdemben a felől értesítettünk, hogy a kieszközölt konzessio követekezési nemokára nemcsak az egyleti bizottság ujra alakításánál, hanem a Generali képviselésében is érezhető fognak lenni. „Wr. Alg. Ztg.“ (Az itt elmondottakat jó lesz a biztosító feleknek figyelembe venni, s belőle azon tanúságot meríteni, hogy a hazai intézetek, különösen az „Első magyar általános biztosító társaság“ Budapestben, nemcsak hazafiságból pártolandók, hanem önmaguk iránti kötelességből is; ha csak azt nem akarjuk: hogy megtakarított filléreinktől ál utakon megfosztassunk.)

Szerkesztői üzenet.

K. O. urnak Lemes. Pompás cikkét azon egyszerű okból nem közölhetjük, mert nem foglalkozunk politikával; egyéb, a közügynek szolgáló közleményeinek azonban nemcsak hogy örömet adunk teret, hanem kérjük is szives közreműködését.

Correspondenzen.

Eperjes, 1. Dejember.

Die Ernennung des Herrn v. Matyassovszky zum Dbergespan uneres Comitates hat unter allen Classen der Bevölkerung in hohem Grade Freude und Begeisterung hervorgerufen.

Dieser Act feltener Auszeichnung hat aber auch im Allgemeinen keine wohlthuende Wirkung, indem durch denselben thatkräftig bewiesen worden, daß wahres Verdienst auch in unserer Zeit nicht unbelohnt bleibt.

„Recht, Wahrheit und Unbestechlichkeit“ die Se. Hochwohlgeboren Herr v. Matyassovszky sich zum Lebensprinzip gemacht, verliehen demselben den ersten Rang in unserem Comitate, und erwählter Wahlspruch wird ihn — wie Schreiber Dieses aus dessen eigenem Munde gehört — auch jetzt in seiner neuen Stellung und bis an sein Lebensende leiten.

Unter den zahlreichen Gratulanten machte auch der Vorstand der ihr. Gemeinde aus Sebes dieser Tage in Kunde beim Herrn Dbergespan seine Aufwartung, bei welcher Gelegenheit der Herr Rabbiner L. Jules in deutscher und Herr L. Rosenthal Deputationsmitglied in ungarischer Sprache die innigste Sympathie und den wärmsten Glückwunsch der Sebejer Gemeinde zum Ausdruck brachten.

Nachdem Se. Hochwohlgeboren seinen Dank, und dem Herrn Rabbiner den Wunsch: „er möge ihn noch in 25 Jahren begrüßen können“ ausgesprochen, verlieh die Deputation den Empfangsjaal unter herzlichem Elfenrufen.

Den allgemeinen Wünschen haben wir nur noch den Einen hinzuzufügen: Möge dieser Mustermann in seiner Uneigennützigkeit und vollkommenen Wahrheitsliebe vielen andern Amtsmännern in unserm Vaterlande stets als Beispiel dienen!

R—L.

Vermischtes.

Das fünfzigjährige Jubileum des polnischen Freiheitskampfes wurde in Lemberg in der würdigsten Weise begangen. Bei der Festvorstellung im Starbel'schen Theater kam Urbanski's Drama zur Aufführung. Den Gottesdienst celebrierte unter Assistenz zweier Geistlichen der Zolkiewer Defan Nowafowski, alle Drei hatten an dem Aufstande im Jahre 1830 theilgenommen.

Zum Concurse Rautmann's wird gemeldet, daß die Wilkensä'sche Druckerei mit 60.000 fl., der Photograph Divald aber mit 3.000 fl. an demselben interessirt sind. Die Concurssaffa-Verwaltung beab-

S. BACHRICH,

Budapest

Königsgasse Nr. 14.

Damen-Stiefletten, Chagrin oder Gemälder, elegante Form, Doppelsohle 3.—
 Stephanie-Stiefletten, eingnähter Absatz, elegante Form 3.40
 Schuhe für Herren und Offiziere, 3-fach geschraubte Doppelsohlen, wasserdicht 3.60
 Wasserdichte Jagd-Stiefel, 3-fach geschraubte Doppelsohlen und Spornhalter 8.—
 456 10 Preis-Courante franco.
 Versandt gegen Nachnahme. Bei Bestellungen ist das Maß laut Zeichnung in Cmt. anzugeben.

Legyőzők minden versenyt!

Alább következő, mindenkire nézve hasznos tárgyak készületén

9 frt 30 kr.

potom áron eladok utánvét vagy az összeg előleges be- küldése mellett.

444 11-20

BACHRICH S.

BUDAPEST, király-utca 14. sz.

- 6 drb angol britaniakétf., evikanalat, kávéskanalat, szűrőt, csészét, gömbölyű, nagy, levesmerő-kanalat, tejmerő, theaszűrőt, barnószelezcé, tűzfogót, tojás-fúvósz, diszes cukortálca, bors- vagy cukortartó, gyönyörű asztali gyertyatartó, alabastrom-rakvány, kis láteső.

Mind a 60 drb csak 9 frt 30 kr.

Ajánlom ezeken kívül még diszarú, fegyver, ék- és rövid- árú cikkeimet a legolcsóbb áron.

Csoportok 20,30,40 egész 100 frtig a legfinomabbak.

Manneschwäche, Nervenzerrüttung, geheime Jugendsünden und Ausschweifungen.

Dr. Wrun's Peruin-Pulver

(aus peruanischen Kräutern erzeugt).

Das Peruin-Pulver ist einzig und allein dazu geeignet, um jede Schwäche der Zeugungs- und Geschlechtsorgane zu beheben und so beim Manne die Impotenz (Manneschwäche) und bei Frauen die Unfruchtbarkeit zu beseitigen. Und ist es ein unerlässliches Hilfsmittel bei allen Störungen des Nerven- und Blutkreislaufes, bei den durch Ausschweifungen und namentlich bei durch Ausschweifungen, Onanie und nachträgliche Pollutionen (als alleinige Ursachen der Schwäche) hervorgerufenen Schwächen des Mannes, wie auch bei nervösen Störungen in Säuglingen und Kindern hier die Mittel geboten, durch welche der unausbleibliche Erfolg erzielt wird. — Preis einer Schachtel sammt genauer Beschreibung 1 fl. 80 kr. — 5-30
 Zu haben in Budapest bei J. v. Zöfel Apotheker, Königsgasse. General-Agent: H. Gschwandtner dipl. Apotheker Wien II. Kaiser Josephstraße Nr. 14.

EPILEPSIE

Fallsucht, Krämpfe, auch die hartnäckigsten Fälle, heile ich in kürzester Frist nach einer mir allein eigenen und stets erfolgreichen Methode auch brieflich. Spezialarzt Dr. Helmsen in Berlin N. W., Louise-Strasse 32. Schon Hunderte geheilt. 460 9-24

Főizlet és közp. iroda: IV. váci-utca 18. „Peking városáhc.”

IV. kerület, kigyó-tér. „A theanóvnyhez.”

VII. ker. király-utca 17. szám. „Moszkva városáhc.”

DIETRICH és GOTTSCHEG

oszt. cs. kir. és magyar kir. udvari tea- és rum-kereskedésük Budapeston, ajánl a téli évszakra dusan felszerelt raktárból közvetlenül importált

Chinai théát

(legújabb 1880-81-diki termés.)

	fél kilója	frttól frtig.
Congo, legfinomabb	2.—	3.—
Souchong	3.—	5.—
Orosz családi tea	3.—	4.—
Fekete orosz karaván tea	6.—	12.—
Fekete karaván virágos tea	5.—	6.—
Pecoco virágos tea legfinomabb	4.—	6.—
Orosz karaván virágos tea	6.50	12.—
Hivari tea-veggyitek	12.—	—
Victoria tea-veggyitek	8.—	—
Király tea-veggyitek	6.—	—
Moszkvai tea-veggyitek	5.—	—
Császár tea-veggyitek	4.—	—
Mandarin tea-veggyitek	3.—	—

Ugyanezen fajták csomagokban és diszes chinai szelencékben is kaphatók.

Jamaica-Rum

legfinomabb fajok, közvetlenül importálva.

	frt kr.
1 sz. nagy üveg barna (fél pint)	2 20
1 „ közép „ (1 mészely)	1 10
1 „ kis „ (fél mészely)	— 56
2 „ nagy „ (fél pint)	1 50
2 „ közép „ (1 mészely)	— 75
2 „ kis „ (fél mészely)	— 40
3 „ nagy „ (fél pint)	1 20
3 „ közép „ (1 mészely)	— 60
3 „ kis „ (fél mészely)	— 30
4 „ nagy „ (1 pint)	1 50
4 „ kis „ (fél pint)	1 20

Braziliai-Rum

(bíróilag deponált védjeggyel.)

	1 frt — kr.
1 nagy butélla üvegestül (1 pint)	— 55 kr.
1 kis „ (fél pint)	— 55 kr.

Kereskedésnek megfelelő engedély. Mindenemű külföldi likőrök, pezsgők, sherry, francia borok, csokoládé, ang. theasemény, minden alakú és nagyságú thea-szájnyak. A legcélszerűbb próbamegrendelések is pontosan teljesíttetnek. Kereskedésnek megfelelő engedély. 6-10

Handlungs-Lehrling Practicant

500 wird anzunehmen gesucht bei 2-3 Albert Stancel.

Trafik-Eröffnung.

Ich habe die Ehre einem P. T. Publikum die höfliche Anzeige zu machen, daß ich in eigenem Hause eine **Zigarren- & Tabak-Trafik** eingerichtet habe und alle bezügharen Sorten stets in größeren Quantitäten unterhalten werde. — Daß zu diesem Artikel gut eingerichtete warme Local, sowie aufmerksame Bedienung versehen eine besonders vortheilhafte Bequagsquelle.

499 2-2 STANISLAUS NOVÁK.

Einladung zur Betheiligung

an den Gewinn-Chancen der vom Staate Hamburg garantierten großen Geldlotterie, in welcher

8 Mill. 379,760 R.-Mark

innerhalb weniger Monate sicher gewonnen werden können.

Der neue in 7 Classen eingetheilte Spielplan enthält unter 90,500 Loosen, **46,640 Gewinne** und zwar eb.

400,000 R.-Mark

speciell aber	
1 Gew. á R. 250,000	4 Gew. á R. 8000
1 „ á R. 150,000	3 „ á R. 6000
1 „ á R. 100,000	52 „ á R. 5000
1 „ á R. 60,000	6 „ á R. 4000
1 „ á R. 50,000	108 „ á R. 3000
2 „ á R. 40,000	214 „ á R. 2000
2 „ á R. 30,000	10 „ á R. 1500
5 „ á R. 25,000	2 „ á R. 1200
2 „ á R. 20,000	533 „ á R. 1000
12 „ á R. 15,000	676 „ á R. 500
1 „ á R. 12,000	950 „ á R. 300
24 „ á R. 10,000	26,345 „ á R. 138

Die erste Gewinnziehung ist amtlich und unwider- rüchlich auf den

15. und 16. December 1880

festgesetzt und kostet hierzu das ganze Originalloos nur 6 Mark oder fl. 3 1/2 ö. B.-M. das halbe „ 3 „ 1 1/2 „ „ „ das viertel „ 1 1/2 „ „ 90 fr. „ „ und werden diese vom Staate garantierten Original- loose gegen Einzahlung, Post-Einzahlung oder Nach- nahme des Betrages nach den entferntesten Gegenden von mir franco versandt. Kleine Beträge können auch in Postmarken eingekauft werden.

Das **Haus Steindecker** hat binnen kurzer Zeit **grosse Gewinne** von Mark **125,000, 80,000, 30,000, 20,000**, mehrere von **10,000**, u. s. w. an seine Interessenten ausbezahlt und dadurch viel zum Glücke zahlreicher Familien beigetragen.

Die Einlagen sind im Verhältnis der großen Chan- cen sehr unbedeutend und kann ein Glücksversuch nur empfohlen werden.

Jeder Theilnehmer erhält bei Bestellung den amt- lichen Plan und nach der Ziehung die officiellen Gewinnlisten.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt stets prompt unter Staatsgarantie und kann durch directe Zufendungen oder auf Verlangen der Interessenten durch meine Verbindungen an allen größeren Plätzen Oesterreichs ver- anlaßt werden. 480 b)

Aufträge beliebe man umgehend vertrauensvoll zu richten an die **bewährte alte Firma**

Josef Steindecker,

Bank- & Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. Das **Haus Steindecker** — überall als solid und reell bekannt — hat besondere Reclamen nicht nöthig; es unterbleiben solche daher, worauf verehrl. Publikum aufmerksam gemacht wird.

Ein Lehrling

aus gutem Hause mit entsprechender Schulbil- dung wird aufgenommen bei

498 2-3 **B. D. Lilla,**

Eperjes.

Spielwerke

4-200 Stücke spielend; mit oder ohne Expression, Mandoline, Trommel, Glocken, Castagnetten, Him- melsstimmen, Harfenspiel etc.

Spieldosen

2-16 Stücke spielend; ferner Necessaires, Cigarren- ständer, Schweizerhäuschen, Photographie-Albums, Schreibzeuge, Handschuhkasten, Briefbeschwerer, Blumenvasen Cigarren-Etuis, Tabaksdosen, Arbeits- tische, Flaschen, Biergläser, Portemonnaies, Stühle etc. Alles mit Musik. Stets das Neueste und Vor- züglichste empfiehet 488 a

J. H. Heller, Bern (Schweiz)

Nur directer Bezug garantirt Aechtheit; frem- des Fabricat ist jedes Werk, das nicht mein- Namen trägt. Fabrik im eigenen Hause. Vertheilung. Illustrirte Preislisten sende franco. werben vom November bis 30. April als Prämie zur 20,000 Francs kommen unter den Käutern von Spiel- werken von Heller Bern im Betrage von 100 der schönsten Werke im Betrage von

Hôtel Berger

(Professor Haitich'sches Haus) in der Hauptgasse Nr. 129. ist vom 1. Januar 1881. für

Privat-Wohnungen

im Ganzen als auch parzellenweis zu vermieten. — Näheres zu erfragen beim Hotelier. 493 2-3

SPITZWEGERICHT- Brust-Bonbons

zur Heilung von Lungen- und Brustleiden, Husten, Keuchhusten, Heiserkeit und Bronchial-Verkeimung. Die unerschöpfliche Natur der heilenden Wirkstoffe ber- reichert, welche das bis heute unangefasste We- heimnis in sich, der entzündeten Schleimhaut des Kehlkopfes und des Luftröhrensystems ebenso schnell als wirksam Veränderung zu geben und dadurch die Heilung der betreffenden erkrankten Organe mög- lichst reich zu befördern. Da wir bei unsem Fabrikate für reine Mischung von Zucker und Spiz- wegertisch garantiren, bitten wir um tendere Beachtung unserer be- rühmten registrirten Schutzmarke und Unterbrecht am Carton, da nur dann daselbe echt ist.

Verkaufspreis per Carton 30 Fr.

Victor Schmidt & Söhne,

k. k. landesbefugte Fabrikanten, Wien, Wieden, Alleeqasse 48. Depots in Eperjes: bei den Apothekern Herren Julius Jzsepy, J. Krivosz u. Carl Schmidt, in Kaschau: C. Wandra- schel Apoth., A. Korvetto Apoth., Ludwig Hegebus Apotheker, Georgenberg: Johann Gröb, Keuffhau: Samuel Douthy, S.-M.-Hjhelu: J. Deutsch's Nachfolger, Riptó-St.-Millsó: M. M. Trnósky, Miskolcz: Rálmán Ujházy, Schemnis: Joz. Sztantay, Munkács: L. Gottlieb.

Man biete dem Glücke die Hand!

400,000 Mark

Haupt-Gewinn im günstigen Falle bietet die allerneueste grosse Geld-Verloosung, welche vom Staate genehmigt und garantirt ist. Die vortheilhafte Einrichtung des neuen Planes ist derart, daß im Laufe von wenigen Monaten durch 7 Clai- sen **46,640 Gewinne** zur sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich Haupttreffer von eb. Mark **400,000**, speciell aber

1 Gewinn a R. 250,000	1 Gewinn a R. 12,000
1 Gewinn a R. 150,000	24 Gewinne a R. 10,000
1 Gewinn a R. 100,000	4 Gewinne a R. 8000
1 Gewinn a R. 60,000	52 Gewinne a R. 5000
1 Gewinn a R. 50,000	108 Gewinne a R. 3000
2 Gewinne a R. 40,000	214 Gewinne a R. 2000
2 Gewinne a R. 30,000	10 „ a R. 1500
5 Gewinne a R. 25,000	533 Gewinne a R. 1000
2 Gewinne a R. 20,000	676 Gewinne a R. 500
12 Gewinne a R. 15,000	950 Gewinne a R. 300
	26345 Gewinne a R. 138

Die nächste erste Gewinnziehung dieser großen vom Staate garantierten Geld-Verloosung ist amtlich festgesetzt und findet

schon am 15. u. 16. Decbr. d. J. statt

und kostet hierzu 1 ganzes Original-Loos nur Mark 6 oder fl. 3 1/2 ö. B.-M. 1 halbes „ 3 „ 1 1/2 „ „ „ 1 viertel „ 1 1/2 „ „ 90 fr. „ „

Alle Aufträge werden sofort gegen Einzahlung, Post- einzahlung oder Nachnahme des Betrages mit der größten Sorgfalt ausgeführt und erhält Jedermann von uns die mit dem Staatswappen versehenen Original-Loose selbst in Händen.

Den Bestellungen werden die erforderlichen amtlich- en Pläne gratis beigelegt, aus welchen sowohl die Ein- theilung der Gewinne auf die resp. Classen, als auch die betreffenden Einlagen zu ersehen sind und senden wir nach jeber Ziehung unsem Interessenten unaufgefordert amtliche Listen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt stets prompt unter Staats-Garantie und kann durch directe Zufendungen oder auf Verlangen der Interessenten durch unsere Verbin- dungen an allen größeren Plätzen Oesterreich-Ungarn's veranlaßt werden.

Unsere Collecte war stets vom Glücke besonders be- günstigt und haben wir unsem Interessenten oftmals die größten Treffer ausbezahlt, u. a. solche von Mark **250,000, 225,000, 150,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000** etc.

Voraussetzlich kann bei einem solchen auf der soli- desten Basis gegründeten Unternehmen überall auf eine sehr rege Betheiligung mit Bestimmtheit gerechnet werden, man beliebe daher schon der nahest Ziehung halber alle Aufträge baldigst direct zu richten an

Kaufmann & Simon,

Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg. 469 c Ein- und Verkauf aller Arten Staatsobligationen, Eisenbahnactien u. Anlehenloose. P. S. Wir danken hierdurch für das uns seitfjer ge- schenkte Vertrauen und indem wir bei Beginn der neuen Verloosung zur Betheiligung einladen, werden wir uns auch fernernhin bestreben, durch stets prompte und reelle Bedienung die volle Zufriedenheit unsem geehrten Interessenten zu erlangen. D. O.

ER

Az epe

Szerkesztői

főntez az Eperjesi Bankeg

Ide intézendő minden valamint előfizetés, hi

Gondolato

Mi volna te

Legelőször

ségből kifolyólag

szigoruan kereszt

kik elfogadható

látzatását elhanya

gal kérelhetlenül

azon szülekét, ki

elvonják, nem tel

mint azokat, kik

alól önként felme

Nehogy azo

talant, az 1868.

telésének, mely a

képesített egyéne

korlatban oly érv

mindazok, kik ily

a tanitói székekrő

olyképen, hogy az

munkára tehetete

fogva, megfelelő r

a munkaképesek

más pályát, melye

sikeresen működni

tanítóink közt talá

hogy bátran lehet

tumának nevezi.

Hivatással és

azonban csak aki

a tanitói pályára,

tességes anyagi el

E végből kiv

vény azon, különb

désének, mely a ta

forintban állapítja

tétecsék, s ez inté

ki a felekezeti isk

Az államkor

ban áll, de kötele

végrehajtását min

hozzám" felekezete

s nem látom be a

a felekezeti iskolá

tiség jellege melle

kezet nem képes

En azok köz

elvi hadjáratot a

azok különben jók

megfelelők, mert

barát előtt föczé

mert ez nálam is

sorába, kik a köz

veszélyt látnak a

A községi isk

folyása mindig a

tanitónak, hogy a

hatja s ápolhatja

lyek külfömben is

befogadására.

A kormányna

felekezeti-e valam

megfelel-e a törvé

lel meg, azon ese

jogosult, de kötele

Különös figye

tartanánk az iskol

helyiségek tágasak

a szobák világosak